ԳԻՐՔ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

Հրատարակութիւն Մխիթարեան Միաբանութեան Վենետիկ

1882 ՓԵԲՐ 30 ՏԱՐԻ 209 ԹԻՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

Հոյակ ինչ հարցմունք ազգային պատմութեան վերաբերեալ ուսումնասիրելոյ առնէ Հայկ. Ազգ. Մատենադարանի Տնօրէն Տ. Գարեգին Վրդ. Տէր-Մկրտչեան։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ագաթանգեղոս, որ գրեաց զպատմութիւն Տրդատայ Հայոց թագաւորի, եւ զվարս սրբոյ Գրիգորի Լուսաւորչի։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Փաւստոս Բիւզանդ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ղազար Փարպեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Մովսէս Խորենացի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ստեփանոս Ասողիկ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Կիրակոս Գանձակեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Վարդան Պատմիչ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Թովմա Արծրունի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Յովհաննէս Կաթողիկոս, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Արիստակէս Լաստիվերտցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Սամուէլ Անեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Մատթէոս Ուռհայեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Գրիգոր Տաթեւացի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Յովհաննէս Ծործորեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ստեփանոս Օրբելեան, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Կիրակոս Գանձակեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Վարդան Պատմիչ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Թովմա Արծրունի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Յովհաննէս Կաթողիկոս, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Արիստակէս Լաստիվերտցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Սամուէլ Անեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Մատթէոս Ուռհայեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Գրիգոր Տաթեւացի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Յովհաննէս Ծործորեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ստեփանոս Օրբելեան, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։

ՀՅՍՂՉ ՂՈՒԿՈՄՈՑՈՒԿ

—

Ծանօթ է ամենեցուն Հայկ. Ազգ. Մատենադարանի Տնօրէն Տ. Գարեգին Վրդ. Տէր-Մկրտչեան։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ագաթանգեղոս, որ գրեաց զպատմութիւն Տրդատայ Հայոց թագաւորի, եւ զվարս սրբոյ Գրիգորի Լուսաւորչի։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Փաւստոս Բիւզանդ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ղազար Փարպեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Մովսէս Խորենացի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ստեփանոս Ասողիկ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Կիրակոս Գանձակեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Վարդան Պատմիչ, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Թովմա Արծրունի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Յովհաննէս Կաթողիկոս, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Արիստակէս Լաստիվերտցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Սամուէլ Անեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Մատթէոս Ուռհայեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Գրիգոր Տաթեւացի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Յովհաննէս Ծործորեցի, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։ Ի ժամանակի մի ուրեմն ի մեր ազգային կեանքին մէջ ծագեցաւ ոմն Ստեփանոս Օրբելեան, որ գրեաց զպատմութիւն Հայոց։

ԺՂՎՎՓՎՍՅՎՆՀՅՍՂՉ ՂՈՒԿՈՄՈՑՈՒԿ

—

ԴՈՂՁՈՈՈՓՈՒԵ Ս.

Տրտմ

Յանդուցեալ տաղանդաւոր մանուկ, որդեակ սիրելի Ս. Ղազարոսեանց, որ ի մանկութեան քում ցոլացուցեր զանուշ ակնարկս հանճարոյ

Պ. ՍԼԹ ԱՐԳԱՐ

Անգղիական լրագիրք մահը կը ծանուցանեն յիշեալ մեծահարուստ անձին, որ յիշատակ կը թողու միլիոններ։

ՉՈՒ ԱՐ ԱԼԻՒՖ

ԿՍՄԻԹ

Է՛, կնիկ, աւելը քանի մը օր մի՛ դպիչնիդ, կը հասկնա՞ս.—

—Ինչո՞ւ, ի՞նչ կայ.—

—Ս. Պատրիարքը երբոր գայ, Պատրիարքարանը, Ընդհ. ժողովը, ևայլն, ևայլն մաքրելու համար շատ պէտք պիտի ըլլայ -

—

Ամբակում աղա, Զատիկն ինչպէս անցուցիր.

—Անձրեւով, դո՛ւք.

—Ես ալ այդ պատճառաւ բռնի ապաշխարութեամբ.

—Ի՞նչպէս.

—Երեք օրը կնոջս հետ անցուներլու դատապարտեալ ուխտեցի պէս ալ միւս անգամ ամուսնանալու մասը չդպիցեմ։

—Է՛, բարեկա՛մ, եթէ կնոջդ ալ կարծիքը առնել հարկ ըլլա՛յ.

—Ան ատեն պիտի սափրուիմ կարծիքս փոխելու։

—

Ա,յսօր գլուխս շատ կը ցաւի.

—Մանդումէ՞ կարդացիք.

—Ո՛չ.

—Հայրենիք՛.

—Ոչ երբէք.

—Տօքմօր Գլխու—ցա՞ւը տեսաք.

—Ա՛հ, եթէ գիտնայիք թէ ո՛րչափ գլուխ ցաւցուց, հաւատացէք որ հիւանդ ըլլալուս բոլորովին գղջայի։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

(Ա.ԺԱՆ—ՔԵՆՔԻՆԻՆ)

28 Մարտ, Զար-Ալքիւր

Հոս մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին Տատեան աճի քիւրանի էֆէնտիին փառաւոր ընդունելութիւն ընելու համար։

29 Մարտ, Երուսաղէմ

Տատեան աճի Քիւրանի էֆէնտիի սիրտիկը կտրեցաւ, որովհետեւ ուզածը չկրցաւ տոպրակը խոթել։

30 Մարտ, Օճախ

Երուսաղէմէն յիշեալ հեռագրին վրայ համայն Օճախզաւէք սուգ մեծ ունեցան, դռներնին նետեց, չենեչենին չի բացուիր. խորին վշտի մէջ են։

ԽՏԻՂ

ՈՍԿԵՂՋԻՒԵԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Պօլսոյ մի գեղաճիճաղ արուարձանին մէջ, յորում կը փայլեր երբեմն լուսատու տաճար մը, և որ կը պահպանէ այժմ ողբացեալ մեծանուն եւ կեղեցականի մ'օրրանն եղած լինելու փառքով, մի քանի Հայուհիք ընկերութիւն մը կազմած էին, Ոսկեղջիւրեան միութիւն անուան ներքև իրենց սրտին գորովը, մաց կոյսին և գրամին կաղումն, եթէ կուզէք, աղջկանց վարժարանին նուիրելու համար.

Հարկ չկայ ըսել թէ սոյն միկնայք կրթական վեհ գործոյն չքնաղ դիւցազնուհիները, քաղաքակրթութեան եգ բանակին խիզախ յառաջապահներ էին. Ծը ըը ւբոա, Բոլէ։

Սոյն Միութիւն ոչինչ ուներ նախանձելու ուրիշ ընկերութիւններէ, նախագահուի, առենապետուհի, դանձապետուհի, համարակալուհի, առենագրութիւնք և մինչ իսկ կանոնագրութիւնք, ոչինչ կը պակսեր. բան մ'ալ աւելի կար՝ այն է օրակարգի խնդիր մ'ար ընկերութեան կազմութենէն ի վեր լուծման կապասէր, և որու մի քանի տասնեակ նիստեր գոհուած էին, «Խնդիր հատատման ֆրանսայի դատախարակուհոյ մը.»

Մեր յաւատ Հայհուհիք,— ներուի մեզ սոյնչափականը,— կը վիճէին, կը մաքառէին սոյն օրակարգի վրայ, առանց կարենալ համաձայնութեան մը գալու. դիւրն ամբողջ կսկսեր յուզուիլ. նիստերն այնքան փոթորկալից կը լինէին, որքան կը լինի երբեմն Մէկերկրականը. ժողովատեղւոյն մօտ նախանձելու ուրիշ ընկերութիւններէ, նախագահուի, առենապետուհի, դանձապետուհի, համարակալուհի, առենագրութիւնք և մինչ իսկ կուսայ առաջքն առնելու համար. մի քանի սուինաւոր ոստիկաններ հարկ պիտի լինէին դուրսէ ժողովներու օրինաւորութիւնը պահելու համար, երբ խորհեան գերագոյն ճիգ մ'ընել, այն է իրենց հեռաքնակ նախագահուին հրաւիրել, և նմա ևս խորհրդակցել վերջ, սոյն դժբաղդ օրակարգի մասին վերջնական որոշում մը տալ։

Նախագահուհին, յոյժ աղնուաղարմ սիկին մ'ար պատրաստ է միշտ սիրան ու քսակն ընծայելու ամեն բարեպատակ ձեռնարկութեանց, վութայ առաջին անգամ լինելով իր մեծաշուք ներկայութեամբ պատուել ժողովը, ուր դեռ ինք չհասած բաւական բուռն վիճաբանութենէ մը յետոյ, արմատականի մը հետեւեալ բանաձեւը կը քուէարկուէր. «Հռոմթափ ինալ քաղաքավարական ո և է ձեւակերպութենէ առ իրենց նախագահուհին.» Նախագահուի, որու կը պարտէին, հարկ է ըսել, Միութեան բոլոր յաջողութիւններն, և բաց առեալ շաղակրատական յաջողութիւնն։

Ա,տեանը կը բացուի և Նախագահուհին մի հակիրճ այլ ազդու բանախօսութիւն կընէ Միութեան վրայ, որմէ յետոյ ամենաբուռն վիճաբանութիւն մը կսկսի. մին կը գչտէ. «Ի՞նչ հարկ ֆրանսացի դատախարակուհոյ մը. մենք մեր վարժարանի աղջկանք, աղքատի կ աղջկունք, պէտք ունի՞ն լսել մը լեզուներ ուսանելու. ձկնորսք և նաւավարք կրնա՞ն օգտիլ դնկից. գիւղիս ընակչաց մեծամասնութիւնը կազմող աղքատաց համակերպիմք, և բաց ասոր կը հարցնեմ ձեզ, մենք մեր ծնողք, առանց լեզուներ գիտնալու, մեզնէ նուաղ բարեկեցիկ էին.» ուրիշ մը կը կը բացագանչէ. «ա՜հ, որքա՜ն յանկուցիչ է տեսնել երեկոյներու և պարահանդէսներու մէջ մեր աղջկանց ֆրանսերէն լեզուն յեղյեղելն. ունենամք ֆրանսայի գատախարակուհի մը, որպէս զի գեղեցիկ արդիւնքներ վայելեմք,» աղմուկները կը բարձրանան. ընկերուհիք տեսնելով որ մեկ անձ միայն խոսելով, խնդիրը չլուսաբանուիր, ամենքն ի միասին կսկսին խօսիլ, հասկցէք գոչել. առենապետուհոյն զանգակը մի անգամ ընդ միշտ իր պատկառանքը կը կորսնցունէ. անդամուհինէրէ մին, սոյն հրատապ վիճաբանութեան միջոցին, հետեւեալ տարօրինակ առաջարկը կը մատուցանէ ժողովին.

«Նկատելով թէ աղմուկն ու ժխորը մեր գումարմանց յատկանիշն եղած են, կառաջարկեմ մեր ընկերութեան Ոսկեղջիւրեան Մէսրէն անունը բարեփոխել, և այսուհետեւ անուանել զայն Պօքօ Մէսրէն։

Սոյն առաջարկ սաստար մեծամասնութեամբ կընդունուի։

Ծանկարծ ժխորին մէջէ առնական ձայն մ'ևս լսելի կը լինի. մեծահանճար դրագէտ մ'ար կանանց ակումբներէ ախորժ զգալու մասին մեծ հռչակ շահած է, սոյն պատեհ առիթը չվախցնելով, եկած բծկուած է ժողովարանին մի անկիւնն, և, իբր դրական փորձառու, խօսք կուզէ խնդրոյն վրայ մի քանի բառ արտասանելու համար. Ա,տենապետուհին մի քիչ վարանմամբ կը չնորհէ զայն. իսկոյն խել մ'եգ ականչներ կուշադրեն դէպ առ նա, այլ աւա՜ղ, դրժբաղտ Ազգ. Երեսփոխանական ժողովոյ Ա,տենապետաց Դիւանէն աւելի անողոքելի կը գտնէ սոյն կրթական մարտիկները, զի հակառակ իր հիասքանչ պերճախօսութեան՝ քանչ չկրնար համաձայնութիւն գոյացնել նոցա մէջ, չկրնար մինչ իսկ ամենափոքրիկ համընդհանուր մը խախտել։

Ա,տեանը կը փակուի յաջորդ նըստի համար գարձեալ և գարձեալ օրակարգ ունենալով. «Խնդիր հատատման ֆրանսացի դատախարակուհոյ.»

Ա,տասիկ, ընթերցող, օրակարգ մ'ար ընկերուհեաց ձայնը մշտկել տալու սահմանեալ է, — Ծը նը տ ջօնէ քա։

ՊԻՍԱՆ

Ա.ԻԵԼՕՐԴԱՊԱՇՏՕՒԹԻՒՆ ԿԱՆԱՆՑ

Մեսամ աւելորդապաշտութիւնք երբեմն օրէնքի կարգ կանոնին յաջող մեր միամիտ Հայ կանանց չատերուն։

Ա,յս կարգէն է ահա անանց Ա,ստղ ուրբաթ օր Պալըքլը երթալով գերեզմանատան շրջապատն երթք անգամ գառնալնին առանց խօսելու և եռանելն գառնալու, որպէս զի իրենց խուլը խուսը ու յաւելկնին ցցերնին հան մնայ։

Նաւնեա հանըմը հինգշաբթի իրեկունէ իւր տղուն կապսպրէր։

—Ծո Մելքօն, տղաս, վաղը առաւ էլածիդ պէս ծան տուր քի Շազիկը առնեմ կանուխկէկ Պալըքլը տանիմ.

—Քա կնիկ տուն խե՞նդ ես, ա.տանկ խըզմէթի օրով երթաս Պալըքլը պիտի երթաս.

—Էյ վայ խելքիդ, գահէը քէֆիս համար կերթամ կոր. պէյքի սա ախչկանվա խնալը կատնի, մեղայ, գիշերն ի բուն վիրա վիրա, եամախէ վեր վեր կը ցատկե կոր.

—Էյ Պալըքլը երթաս նէ կատնի՛.

—Կատնի երա, իմին կենճուամանս պիրաւիր իլաճս ան էր.

—Ծո պու էյլ. գահէը տարուէ տարի հիսապի կը նստէիր ու Ա,տան ուրբաթ առաւ կերթայիր պիւթիւնը մեկանց հոն կը ձգէիր հա՛. վալլահա ֆէյնա իշ տէյիլ.

—Հա, զօրքին խուրպան ըլլամ. շատ վախթի բժշկութիւնս անկէ կուտը էմ, կը խնգաս հա՛ ալյօզ, եչտէ պզտիկութեանդ աչկիդ քովը կարիկ կելլայր, հոն տարի պերէքեաթ քի անցաւ, վայ կլխուդ չէնէ տէյօր հիմա քէօրնաղդ պան մը չէր.

—Էյ անառղը ի՞նչ կըսես քի.

—Իշտէ ծանիկդ ծունիկդ չը հանած՝ էտիտ ալ չպիտի նայիս՝ իրեք հեղ Պալըքլըին էթլաֆը կը տառնաս, իշտէ թէքմիլ խուշդ խուազդ հոն կը մնայ.

—Քա մարիկ, աճապտ էրթամ էս ալ տառնամ հոն քեպաս կը պացուի, փարայ պօղկէք կը վատակի՞մ.

—Հէլպէթ, զօրքին մեռնիմ, կատէ վաղը տեմնաս ան քեղի պէս ինչ տար տէլիխանլըները կան.

—Զահէը պօսան տօլապի պէկիւրի պէս էթլաֆը կը դառնան, վայ խախալար վայ, քա մարիկ անոնք պաշխա պանի համար կերթան, տանոց կնիկները սէյր ընելու համար մուրնու լուսուն հոն կը վազեն.

—Տէ վայ կլխուդ կենէ խենդ մէնթ մը խորամէր, նաֆիլէ կիւնահը կը մտնաս, հար օլաճախդ ալ ատանկ պաներուն չէր աւտար ամա, էն սօնը կօրպէկօր էլաս. տուն ինչուդ պէտք վաղն առաւս կանուխ ծան տուր.

Ուրբաթ առաւօտ Նաւնեա տատունիսը աղկանը հետ առանց բառ մը իսկ արտասանելու՝ ուղղակի պալըքլը առաւ չունչը և սկսաւ աւանդութեան պատուիրած երեսակ շըրջանն կատարել, քրտինքներն կը վազէին երեսէն. կամ յոգնութենէն էր և կամ ջերմեռանդութենէն, բազմաթիւ կանայք գերեզմանատան շուրջն կը դառնային արդէն և բանատարկեալ կալանաւորաց պէս կըպատէն իրենց շրջանին աւարտման. լճեցուհոյներն ալ խումբ խումբ կը նստէին հոգնութիւն առնելու համար. անդ եր տեսանել հաւկմաբան հաճի ախպարաց պէյերուին ոլորելով կանանց քովէն շրջագայելնին. Մեր Նաւնեայ հանըմն ամենայն երկիւղածութեան իւր ապկանն հետ իրենց շրջանն աւարտելով ուրիշ խումբ կանանց հետ խօսակցութեամբ սկսան։

—Պարև Լուսեայ հանըմ, տո՛ւն ալ եկեր ես, տէմին տեսայ ամայ ալըշըմիշ չըրի նիյէթս չաբուի աէյի, քա ամա գօրքին մեռնիմ, իշալլահ քի ծեր ալ նիյէթը կը կատարուի.

—Հէլպէթ քանի տարի էկէրէմ նէ օլտուխճա ֆայտան տէսեր էմ, իշտէ աչկիս տիմացն է, Մէօհրիւպէս անցած տարի ճակատը սուռ մը հանեց պիւթիւն հէքիմները կորնիք կախնիք ըսին, ա՛ն հիչ չեմ մօռնար, առաւտն իշտէ աս վախխիմներն էր կէնէ պէրի հոս, քա քանի մը օրէն փխրփաք եղաւ.

—Իշալլահ քի ասոր ալ բժշկութիւննիս կը կտնանք, Շազիկ հանըմիս համար էկար ալլահալէմ.

—Ամեն ինչ կախված է նրանից, թե ինչպես կդիմավորեն ընտանիքի անդամները նրան, ինչպես կվերաբերվեն նրան, ինչպես կհարգեն նրա անձնական իրավունքները, նրա ազատությունը, նրա կարծիքը, նրա ցանկությունները, նրա ճաշակը, նրա սովորությունները, նրա հոգեբանությունը, նրա ներաշխարհը, նրա ինքնուրույնությունը, նրա ինքնագիտակցությունը, նրա ինքնահարգանքը, նրա ինքնավստահությունը, նրա ինքնակատարելագործումը, նրա ինքնաճանաչումը, նրա ինքնադրսևորումը, նրա ինքնաիրացումը, նրա ինքնակերտումը, նրա ինքնաստեղծումը, նրա ինքնաբացահայտումը, նրա ինքնաարտահայտումը, նրա ինքնահաստատումը, նրա ինքնահավատ

ասում էր նրան, որ ինքը ոչ մի ցանկություն չունի ամուսնանալու, որ ինքը ուզում է ապրել միայնակ, ազատ, անկախ, որ ինքը ոչ մի կերպ չի ուզում ենթարկվել որևէ մեկի կամքին, որ ինքը ոչ մի կերպ չի ուզում ստրկանալ, որ ինքը ոչ մի կերպ չի ուզում զոհ գնալ ընտանեկան կյանքի սովորական նախապաշարմունքներին, որ ինքը ոչ մի կերպ չի ուզում ենթարկվել ընտանեկան կյանքի սովորական պայմաններ